

bezet door patiënten met een psychische afwijking. Van de overige bedden worden meer dan 50 pct ingenomen door patiënten wier ziekte het gevolg is van emotionele stress: alcoholisme, drugverslaving, ongelukken, zelfmoordpogingen en ziekten ten gevolge van roken en overmatig eten". De Association heeft een „Mind Manifesto” samengesteld, waarin deze en andere feiten vermeld staan en waarin richtlijnen worden gegeven voor acties in ziekenhuizen, voor gemeenschapszorg en research. De „Mind Campaign” wordt gesteund door meer dan honderd nationale organisaties. Inlichtingen verstrekt de Rt. Hon. DAVID ENNALS, P.C., Director, Mind Campaign, 39 Queen Anne Street, London W1M OAJ. (*Lancet*, 27 maart bl. 657.)

Italië

Voorlichting over geboortenbeperking. — Het Constitutionele Hof heeft beslist dat de strenge wetten tegen geboortenbeperking onwettig zijn. Deze uitspraak heeft tot gevolg dat methoden en technieken van geboortenbeperking, tot dusverre een verboden onderwerp, voortaan in de Italiaanse geneeskundige scholen mogen worden onderwezen. Deze beslissing kwam na jaren van juridische en politieke discussies. Thans is voorlichting toegestaan en bovendien de fabricage van anticonceptionele middelen geoorloofd. Italië was tot nu toe een van de weinige landen waar zowel het verschaffen van deze middelen als de voorlichting omtrent geboortenbeperking verboden waren. Thans gelden dergelijke verboden nog in sommige Zuidamerikaanse staten. (*Med. News Trib.*, 9 april bl. 5.)

Rusland

Nieuw triple-vaccin. — Volgens mededelingen afkomstig van de Wereldgezondheidsorganisatie te Genève hebben de Russen een nieuw triple-vaccin ontwikkeld tegen rubella, mazelen en bof. De bioloog A. A. SMORODINCEV en medewerkers gebruiken voor de bereiding de mazelen-strain Leningrad 16, de bof-strain Leningrad 3 en de rubella-strain Leningrad 8. Bij kleuters is gebleken dat het triple-vaccin niet méér ongewenste reacties veroorzaakt dan het mazelen-vaccin alleen. Men gaat thans schoolkinderen in de stad Leningrad en omgeving met het triple-vaccin behandelen. (*J. Amer. med. Ass.*, 8 maart bl. 1677.)

Verenigde Staten

Bevolkingscijfers. — Een bericht in het *Journal of the American medical Association* (8 maart bl. 1555) vermeldt cijfers uit een kort geleden gepubliceerd overzicht *Reference Data on Socioeconomic Issues of Health 1971*. Enkele aanhalingen hieruit: In 1969 was de gemiddelde leeftijd van de bevolking van de Verenigde Staten 27,8 jaar (1960: 29,5). Van de gezinnen hadden 22,4 pct een jaarinkomen onder de \$ 4.000. De meest voorkomende doodsoorzaak was in 1967 hartziekte: 364,5/100.000 inwoners. Ultimo 1969 telde de Verenigde Staten 324.942 artsen; van de 302.966 actief werkzame artsen hadden 270.737 rechtstreekse bemoeienis met patiënten. Op het gebied der gezondheidszorg waren in 1968 ongeveer 3.700.000 personen werkzaam. In 1967 waren er 19.141 verpleeghuizen met 836.554 bedden. Eind 1968 waren 85 pct van de burgerbevolking aangesloten bij een particuliere gezondheidszorg-verzekering. Het boekje is gratis te verkrijgen bij AMA's Center for Health Services Research and Development, 535 N Dearborn St, Chicago 60610.

Zwitserland

SH in faeces. — In het universiteitsziekenhuis van Zürich werd bij 11 patiënten lijdende aan sporadische acute hepa-

titis door GROB en JEMELKA zowel in het bloed als in de faeces SH(Australia-)antigeen aangetoond; bij 2 patiënten werden bovendien in de faeces anti-SH-antistoffen aangetroffen. Sommige patiënten hadden tevoren injecties of infusies ontvangen, maar anderen ontkenden ooit een injectie te hebben gehad. Volgens GROB en JEMELKA is dit de eerste keer dat SH-antigeen in faeces is aangetoond. Zij zien in hun bevinding een argument voor de mogelijkheid dat SH-antigeen behalve via injecties ook door faecaal contact wordt overgebracht. (*Lancet*, 30 jan. bl. 206.)

M. M. HILFMAN

BINNENLAND

Operatie-stop door gebrek aan bloed. — In het Sint Jozef ziekenhuis in Venlo worden op het ogenblik niet dringende operaties uitgesteld, omdat men een groot gebrek heeft aan bloed in de groep O negatief. Voor spoedoperaties moet men zelfs een beroep doen op ziekenhuizen in het hele land.

De oorzaak van het tekort is het verloop in het donorbestand, waardoor de O negatief groep beneden het peil is gekomen dat men nodig heeft. Daarnaast heeft men door het steeds groter wordende aantal verkeersslachtoffers en de toename van de vaat-operaties steeds meer bloed nodig.

In maart had men in het Venlose ziekenhuis 64 maal bloed O negatief nodig terwijl er maar voor 35 gevallen voorraad was. Op het ogenblik heeft men in deze groep helemaal niets meer.

Om aan deze onhoudbare toestand zo gauw mogelijk een einde te maken is de afdeling Venlo van de Bloedtransfusie Dienst, die het bloed levert aan het Sint Jozef ziekenhuis onmiddellijk met een nieuwe donoractie gestart. Men hoopt hierdoor in ieder geval voor de komende weken een kleine voorraad van het O negatief bloed te krijgen. (*Volkskrant*, 14 april.)

Blindentehuis Sonneheerdt gaat uitbreiden. — Bij de viering van het 50-jarig bestaan van de vereniging Het Christelijk Blindentehuis Sonneheerdt is gisteren bekendgemaakt dat het blindentehuis zal worden uitgebreid. De bouwplannen vergen ongeveer vier miljoen gulden.

Voor de zestig blinden zullen kleine flats worden gebouwd aansluitend aan het tegenwoordige complex Sonneheerdt. Doel is de gehandicapte zo dicht mogelijk bij de samenleving te brengen. In een later stadium hoopt men een aantal blinden een eigen huis in het dorp te geven zonder dat zij de extra zorg die Sonneheerdt kan bieden zullen missen.

De plannen zullen zonder overheidssubsidie moeten worden verwezenlijkt. Van het benodigde bedrag is tot nu toe anderhalf miljoen gulden bijeengebracht. (ANP.) (*Handelsblad-NRC.*, 16 april.)

Verstrekkingen van ziekenfonds uitgebreid. — Minister-president DE JONG heeft na afloop van de wekelijkse kabinetszitting meegedeeld dat er naar wordt gestreefd nog voor het eind van deze kabinetsperiode het ziekenfondspakket uit te breiden. Het gaat onder meer om hemodialyse, beademing, revalidatie-dagbehandeling, hulpverlening door trombosediensten, niertransplantatie en gezinsverpleging, georganiseerd door ziekenhuizen.

Bovendien vervalt de huisartsenverwijzing als voorwaarde voor inschakeling en honorering van dermatologen. Ziekenfondsverzekerden die lijden, of menen te lijden aan een geslachtsziekte kunnen zich dus rechtstreeks tot een specialist

wenden. De premier deelde verder mee dat onder de werksfeer van de algemene wet bijzondere ziektekosten zullen worden gebracht Het Dorp in Arnhem en de medische kleuterdagverblijven. (*Volkskrant*, 17 april.)

Nieuwe CBS-raming bevolkingstoename 0,8 miljoen lager. — Het Centraal Bureau voor de Statistiek verwacht volgens zijn laatste berekeningen dat in het jaar 2000 in Nederland 17,1 miljoen mensen zullen wonen. Dat is 0,8 miljoen minder dan in 1967 werd verwacht. Ten opzichte van de huidige bevolking van 13 miljoen behelst de nieuwe prognose echter nog steeds een aanwas met vier miljoen inwoners, dus met bijna een derde. „De toekomstige bevolkingsontwikkeling van ons land zal alle aandacht blijven eisen,” aldus het CBS.

De belangrijkste oorzaak van de lagere prognose is de ontwikkeling van de gezinsuitbreiding. Een andere oorzaak is een afwijkend sterfteverloop. De gezinsgrootte tendeert nog steeds naar verdere verkleining. Ook in het tijdspatruon waarop de kinderen worden geboren, vallen wijzigingen te constateren: in de allereerste fase van het huwelijk is er een neiging tot uitstel van de geboorten. De meeste kinderen worden gebaard in de eerste tien huwelijksjaren. Bovendien trouwt men steeds jonger. (*Volkskrant*, 19 april.)

Congressen, vergaderingen, cursussen

— De *Werkgroep Dierpathologen* zal op dinsdag 11 mei 1971 een bijeenkomst houden. Het programma luidt als volgt: Mej. I. VAN DER GAAG: Congenitale pancreas-afwijkingen. — J. C. BAARS, Cerebro-spinale angiopathie bij het varken. — J. W. M. W. MULLINK, Ileitis bij ratten. — PH. COHEN, De invloed van licht en donker op fysiologische en pathologische processen bij mens en dier.

Deze bijeenkomst zal worden gehouden in de vergaderzaal van het Rijks Instituut voor de Volksgezondheid, 1e Brandenburgerweg 78b, Bilthoven, tel. 030-789111. De aanvang is gesteld op 19.30 uur. Vanaf 19.15 uur is er gelegenheid tot koffiedrinken.

DOORLOPENDE AGENDA

1971

Mei

- 1 te Rotterdam, Ned. Ver. Psychiat. en Neurol. (sectie Kinderneurologie).
- 5 „ Amsterdam, Ned. Ver. v. Artsen v. Revalidatie en Phys. Geneesk.
- 6 „ Amsterdam, Amsterd. Neurologenver.
- 7-8 „ Nijmegen, Congres Juridische problemen in en rond het ziekenhuis, bl. 524.
- 7-8 „ Amsterdam, Ned. Keel-neus-oorheelk. Ver.
- 7 Ned. Ver. Electro-Encephalografie en klin. Neurofysiologie.
- 8 „ Utrecht, Ned. Ver. v. Neuropsychologie, bl. 766.
- 8 „ Leiden, Ned. Ver. voor Obstetrie en Gynaecologie, bl. 766.
- 8 „ Scheveningen, Ned. Ver. v. Dermatologen.
- 8 „ Enschede, Ned. Ver. Beademingscentra.

- 8 te Utrecht, Ver. Ned. Maag-darmartsen.
- 8-9 „ 's-Gravenhage, Ned. Ver. v. Cardiol. tezamen met de Belg. Ver. v. Cardiol.
- *11 „ Bilthoven, Werkgroep Dierpathologen, bl. 813.
- 11 „ Amsterdam, Amsterd. Geneesk. Genootschap.
- 12-15 „ Amsterdam, Internationaal Symposium „RNA Viruses and Host Genome in Oncogenesis”.
- 13 „ Rotterdam, Klinisch Genootsch. Rotterdam.
- 13-14 „ Eindhoven, Congres Jeugd, Drugs en Medicus, bl. 524.
- 14 „ Utrecht, Ver. v. Artsen v.d. Consultatiebureaux voor Tuberculosebestrijding.
- 15 „ Utrecht, Ver. v. Fertilitestsstudie, bl. 766.
- 15 „ Amsterdam, Benelux-Vereniging voor Flebologie, bl. 487.
- 15 „ Nijmegen, Int. College of Surgeons. Symposium: Vagotomie of resectie bij het ulcuslijden, bl. 524, 766.
- 15 „ Nijmegen, Ned. Ver. Thoraxchirurgie.
- 15 „ Eindhoven, Ned. Ver. Psychiat. en Neurol. (afd. neurologie).
- 17-21 „ Amsterdam, 4e Int. Congres van Mondchirurgen, bl. 76 (1970).
- *22 „ Alkmaar, Symposium „Pijn” (Winthrop N.V.).
- 22 „ Amsterdam, Ned. Ver. voor Heelk.
- 22 „ Amsterdam, Ver. Ned. Tijdschr. v. Geneesk.
- 22 „ Groningen, Ned. Internisten Ver.
- 22 Ned. Ver. Psychiat. en Neurol. en Ned. Ver. Psychiaters in Dienstverband.

Juni

- *3 te Sittard, Symposium „Pijn en pijnbestrijding” (Winthrop N.V.).
- 3 „ Amsterdam, Amsterd. Neurologenver.
- *7 „ Nijmegen, Symposium „Pijn en pijnbestrijding” (Winthrop N.V.).
- *8 „ Utrecht, Symposium „Urineweginfecties” (Winthrop N.V.).
- 12 „ Amsterdam, Voorjaarsvergadering Ned. Ver. v. Psychiat. en Neurol.
- 12 „ Groningen, Ned. Orthopaed. Ver.
- 14-18 „ Amsterdam, 2e congres European Association of Radiology, bl. 172, 487.

Augustus

- 22-27 te Amsterdam, 6e Int. congres v. Psychodrama en Sociodrama, bl. 17.

September

- 4 te Utrecht, Ver. Ned. Maag-darmartsen.
- 6-21 „ Rijswijk, Workshop and Symposium Transplantation Genetic of Primates, bl. 297.
- 7-8 „ Amsterdam, 4e Europese Symposium over Epilepsie, bl. 388.
- 10 Ned. Ver. voor Heelk.
- 24 „ Utrecht, Ned. Ver. Gerontologie; Congres: Leefbare ouderdom, bl. 68r.
- 30 (en 1 okt.) te Amsterdam, Interdisciplinair Genootschap voor biologische Psychiatrie.